
OSOBNÍ VZPOMÍNKA NA PROFESORA EDUARDA PETRŮ

LUBOMÍR MACHALA

S panem profesorem Eduardem Petrů, tehdy ještě docentem, jsem se poprvé setkal na jaře roku 1977 v posluchárně číslo 7 Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci při přijímacích pohovorech. Trochu neskromně si myslím, že už tenkrát jsme si vzájemně padli do oka, protože za mnou po přijímačkách přišel s dotazem, jestli bych akceptoval případné přijetí ke studiu ruského jazyka a literatury, protože kvóta pro bohemisty nebyla tak vysoká, aby umožňovala přijetí někoho, kdo neměl gymnaziální, nýbrž technické vzdělání. To byl právě můj případ, a jelikož se tenkrát na středoškolskou predestinaci vysokoškolského vzdělání hodně dbalo, byl jsem za toto pootevření vrátek ke své intervenci na vytouženou fakultu patřičně vděčný.

Po jednosemestrálním rusistickém extempore jsem se pak mohl konečně naplno pustit do studia bohemistiky, druhý obor občanskou nauku jsem totiž vnímal jako neplnohodnotnou náhradu filozofických studií – obor filozofie byl na naší alma mater otevřen až o něco později.

Profesor Petrů byl spolu s docentem Josefem Galíkem mým nejoblíbenějším přednášejícím. A to i přesto, že jedna z jeho stěžejních disciplín, tedy starší česká literatura, nepatřila k těm mnou preferovaným. Ale protože jsem oceňoval a stále oceňuji věcnost, erudovanost a přehlednost výkladu, nechyběl jsem myslím na žádné petrůvské přednášky. Obzvlášť, když jsem s perspektivou závěrečné atestace konfrontoval výklad pana profesora Petrů s textem akademických *Dějín české literatury*, přičemž jsem zjistil, že jeho přednášky pojednávají i o skutečnostech popisovaných ve zmíněných dějinách petitem. S klidnou hlavou jsem tedy olbřímí knihu odložil a spoléhal se pouze na zápisky z přednášek. Vyplatilo se to, stejně

jako se vyplatilo chodit na přednášky z teorie literatury. Na nich mne zaujalo, jako absolventa elektrotechnické průmyslovky, především uplatňování exaktních metod a výpočetní techniky v této disciplíně. Připomínám, že počítače tehdy zabíraly velké místnosti a běžným médiem byly děrné štítky. Vysloveně mne pak potěšil zlepšovák pana profesora uplatňovaný při jejich třídění. Při tomto úkonu totiž údajně používal pletací dráty.

Další vzpomínky jsou z dob, kdy už jsme byli vyučující kolegové, přičemž pan profesor stále významně spoluurčoval a inicioval mé aktivity, což samozřejmě platilo o celé katedře bohemistiky, v jejímž čele po zásluze stanul. Třeba na jednom setkání se studenty v hektickém čase po listopadu 1989 se studenti domáhali nějakých pramenů k dříve proskribované literatuře. Pan profesor, aniž by hnul brvou, prohlásil, že kolega Machala se o takovýto pramen postará. To byl tedy ten první impuls k vzniku našeho informatoria *Česká a slovenská literatura v exilu a samizdatu*. Od něj pak vedla přímá cesta k prvním necenzurované literárněhistorické příručce *Panorama české literatury* (1994), kde jsme oba figurovali jako redaktoři, pan profesor jako vědecký, já jako výkonný.

Mohl bych tady také vzpomínat na mnohé státnicové atestace, při nichž jsem měl tisíc a jednu příležitost k ocenění náročnosti, erudovanosti, ale i taktosti a suchého humoru pana profesora.

Bral jsem proto jako významnou poctu, když si mne v roce 1998 vybral jako svého hlavního spolupracovníka při řešení výzkumného záměru *Výzkum historie a kultury Moravy jako modelu pro existenci regionu*, tedy projektu, do něhož byla zapojena velká část kateder naší fakulty. V září 2002 jsem se stal, kvůli náhlé zdravotní indispozici pana profesora, zastupujícím hlavním řešitelem dotyčného výzkumného záměru. Zprvu jsem se domníval, že jde jen o dočasnou záležitost, že pan profesor svou nezdolnou vůlí a obdivuhodnou vitalitou atak na své zdraví záhy překoná. Plynoucí čas ovšem ukazoval, že tentokrát jde o mnohem mocnějšího soupeře, než se mohlo zdát. O to víc jsem při svých návštěvách obdivoval, jak se profesor Petrů se svým údělem vyrovnával, jak stále uvažoval, v čem by mohl být katedře bohemistiky, filozofické fakultě i Univerzitě Palackého prospěšný, a pokud mu choroba dovolovala, nežůstával jen u přemítání.

Obdivuhodné bylo také, s jakou samozřejmostí, obětavostí a statečností mu při tom pomáhala jeho manželka, paní magistra Božena Petrů. A to do poslední chvíle, která přišla večer 3. 3. 2006.

Pan profesor Petrů za více než čtyřicet let své univerzitní dráhy vzdělával i vychovával mnoho a mnoho posluchačů, většina přispěvatelů do tohoto čísla našeho časopisu k nim koneckonců patří. Byl zván na přednášky na nejrozličnější tuzemské a zahraniční univerzity, působil v mnoha odborných a oborových grémiích, jeho aktivity byly mnohokrát oceněny nejrozličnějšími vyznamenáními či medailemi, stal se prvním nositelem *Ceny Františka Palackého*, která mu už ale byla udělena in memoriam.

Tato má osobní vzpomínka by proto mohla být z mnoha stran doplňována o další a další, možná i podstatnější. Dovolte mi ale, abych na tomto místě za všechny, kteří se s noblesní a v řadě ohledů zcela mimořádnou osobností pana profesora Eduarda Petrů kdy setkali, vyslovil upřímné a velké poděkování: Pane profesore, díky za vše, bylo mi ctí a potěšením se s vámi setkávat a spolupracovat.